

بسمه تعالی

راهنمای سرمایه‌گذاری در سنگال؛ چارچوب‌ها، قوانین، مشوق‌ها و امتیازها

مقدمه:

اقتصاد سنگال یکی از موفق‌ترین اقتصادها در جنوب صحرای آفریقا به شمار می‌رود. سنگال به جهت داشتن ثبات سیاسی و اقتصادی، سمبل دموکراسی در آفریقا است. دولت‌های سنگال همواره بر حفظ و حمایت از سرمایه‌های خارجی تاکید داشته‌اند. سنگال به دلیل داشتن موقعیت ژئوپلیتیکی مناسب و داشتن بندر داکار به عنوان دروازه ورود به منطقه غرب آفریقا با یک بازار ۴۰۰ میلیون نفری محسوب می‌شود. سنگال به عنوان دومین قدرت اقتصادی در غرب آفریقای فرانسوی زبان، از لحاظ سیاسی کشوری با ثبات است که اقداماتی را برای بهبود فضای کسب و کار و در نتیجه افزایش سرمایه‌گذاری در سنگال انجام داده است. چند سالی است که اقتصاد این کشور رشد پایدار بالای ۶ درصد را ثبت کرده است. سابقه طولانی ثبات اجتماعی و سیاسی و محیط تجاری در حال بهبود دائمی، آن را به مقصدی مطمئن برای سرمایه‌گذاری خارجی تبدیل کرده است.

سنگال با اجرای برخی برنامه‌های بلندپروازانه نظیر سنگال نوظهور ۲۰۳۰ و چشم‌انداز ۲۰۵۰ در مسیر تبدیل به اقتصاد نوظهور قرار گرفته است که هدفش رشد اقتصادی (میانگین ۶ درصد) و توسعه پایدار می‌باشد. سنگال با سرمایه‌گذاری‌های انجام شده بر ریل توسعه حرکت می‌کند و نوید یک اقتصاد پویا در غرب آفریقا را می‌دهد. جمعیت جوان و نسبتاً تحصیل کرده و ماهر، وجود منابع معدنی و کشاورزی، زیرساخت‌های ارتباطی خوب، حکمرانی کارآمد، راهبرد توسعه مناسب، متصل به دریای آزاد اقیانوس اطلس، موقعیت جغرافیایی راهبردی، ثبات سیاسی، وجود سیستم دموکراتیک، وجود هماهنگی در بین اقوام گوناگون و وجود سیستم حقوقی و قضائی کارآمد از دیگر نقاط قوت این کشور می‌باشد. استحصال نفت و گاز توسط سنگال در سال ۲۰۲۵ از دیگر مزیت‌های مهم این کشور در این منطقه می‌باشد.

• پیام بسیرو جمای فای، رئیس‌جمهور سنگال:

امروز، سنگال گام بلندی در مسیر دستیابی به خودکفایی، رشد فراگیر و شکوفایی پایدار برداشته است. دستورکار «سنگال ۲۰۵۰» بستری برای تحول عمیق در کشور از طریق متنوع‌سازی اقتصاد، سرمایه‌گذاری گسترده در سرمایه انسانی، توسعه زیرساخت‌های مقاوم و تثبیت جایگاه کشور به‌عنوان قطب نوآوری، تجارت و انرژی در آفریقا، ایجاد خواهد نمود.

رؤیای ما روشن است:

- پیشتازی در گذارهای سبز و دیجیتالی؛
- رشد بخش خصوصی پویا و درهم‌تنیده با زنجیره‌های ارزش جهانی؛
- ایجاد فرصت برای تمام نسل‌ها با تکیه بر شکوفایی مشترک.

رئیس‌جمهور جمهوری سنگال

• ده دلیل راهبردی برای سرمایه‌گذاری در سنگال:

۱. نهادهای پایدار و مقاوم با چشم‌انداز توسعه بلندمدت (سنگال ۲۰۵۰)
۲. موقعیت جغرافیایی راهبردی: گذرگاهی میان آفریقا، اروپا و آمریکا
۳. زیرساخت‌های مدرن و در حال گسترش، از جمله جاده‌ها و بنادر
۴. اکوسیستم لجستیکی پویا با اتصال به هاب‌های تجاری جهانی و منطقه‌ای
۵. اصلاحات اساسی اقتصادی برای افزایش شفافیت، پیش‌بینی‌پذیری و رقابت‌پذیری
۶. گفتگوی نهادینه‌شده میان دولت و بخش خصوصی
۷. ثبات اقتصاد کلان، رشد اقتصادی پیوسته و آینده روشن اقتصادی
۸. منابع انرژی فراوان و هزینه تولید پایین، به‌ویژه در نفت، گاز و انرژی‌های تجدیدپذیر
۹. بازار داخلی بزرگ و جوان با دسترسی مستقیم به بیش از ۴۰۰ میلیون مصرف‌کننده از طریق ECOWAS
۱۰. سرمایه انسانی جوان، آموزش‌دیده و نوآور

- موقعیت راهبردی و دسترسی به بازار جهانی:

۱. منطقه آزاد تجاری قاره آفریقا (AfCFTA - ZLECAF)

با حضور ۵۴ کشور عضو و جمعیتی معادل ۱.۳ میلیارد نفر، سنگال بخشی از یکی از بزرگترین مناطق اقتصادی جهان با تولید ناخالص داخلی مشترک ۳.۴ تریلیون دلار است.

۲. توافق نامه های بین المللی تجاری

- نزدیکی جغرافیایی به اروپا و آمریکا
- بهره‌مندی از AGOA (توافق نامه با ایالات متحده) و EBA (توافق نامه با اتحادیه اروپا)
- عضویت در ECOWAS و UEMOA برای دسترسی به بازارهای منطقه‌ای با تعرفه‌های ترجیحی

• دیپلماسی فعال:

سنگال با حضور موثر در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و مشارکت در توسعه پایدار، شفافیت، ادغام منطقه‌ای و گذار انرژی، نقش پررنگی در عرصه بین‌المللی دارد.

• شاخص‌های رقابتی:

- تولید ناخالص داخلی (۲۰۲۳): ۳۵ میلیارد دلار
- شاخص نوآوری جهانی: رتبه ۸ آفریقا
- شاخص پیشرفت اجتماعی جهانی: رتبه ۱۵ آفریقا
- شاخص توسعه فناوری اطلاعات: رتبه ۱۲ آفریقا
- رشد پیش‌بینی شده در سال ۲۰۲۵: ۷.۸ درصد

• بخش‌های دارای رشد بالا:

الف) کشاورزی، دامداری و شیلات

- ۱۷.۴ درصد از GDP در ۲۰۲۳
- ظرفیت بالا برای جایگزینی واردات برنج، ذرت و لبنیات

- صادرات محصولات خام و فرآوری شده بالغ بر ۶۰۰ میلیون دلار

ب) صنعت و منابع طبیعی

- مشارکت ۲۲.۹ درصدی در GDP
- پروژه‌های نفت و گاز در دست اجرا مانند GTA، سنگومار، یاکار-ترانگا
- احداث شهر پتروشیمی، پایگاه‌های نفتی و ده‌ها SME فعال در زنجیره ارزش

ج) خدمات و اقتصاد دیجیتال

- سهم ۴۹.۶ درصدی از GDP
- فیبر نوری ۹۰۰۰ کیلومتری، مراکز داده Tier 3، ابررایانه ملی، قانون استارت‌آپ‌ها
- رشد در ICT، حمل‌ونقل، گردشگری، تجارت و املاک

- پروژه‌های تحول‌آفرین (۲۰۲۹-۲۰۲۵):

۱. پروژه‌های انرژی و زیرساخت:

- پروژه گاز یاکار-ترانگا (۹.۹۴ میلیارد دلار): توسعه ذخایر عظیم گاز طبیعی برای بازار داخلی و صادرات LNG
- شبکه گاز سنگال (۱.۰۴ میلیارد دلار): خطوط لوله ملی برای تأمین انرژی صنعتی و خانگی
- نیروگاه گازی ۵۰۰ مگاواتی (۸۶۸ میلیون دلار): تولید برق پاک با گاز داخلی
- انتقال آب از دریاچه گویر (۱.۳ میلیارد دلار): تأمین آب آشامیدنی برای مناطق شهری و روستایی

۲. پروژه‌های حمل‌ونقل و لجستیک:

- خط آهن داکار-کیدیرا (۲.۷ میلیارد دلار): اتصال اقتصادی و ریلی بین مناطق
- بهبود بنادر و احداث پایانه‌های خشک (۶۱۱ میلیون دلار): کاهش ازدحام و تسهیل صادرات و واردات

۳. پروژه‌های دیجیتال و فناوری:

- ابرملک حاکمیتی دیجیتال (۱۷.۵ میلیون دلار): میزبانی داده‌های حساس دولتی در خاک سنگال

۴. پروژه‌های صنعتی و کشاورزی:

- مجتمع فسفات و کود در ماتام
- کارخانه اوره در ندیانه (۱.۵۴ میلیارد دلار): کاهش واردات کود و تقویت صادرات
- پروژه AGRIBETA در جنوب سنگال: توسعه زراعت آبی، فرآوری و زنجیره ارزش

۵. پروژه‌های سلامت و داروسازی:

- پنج بیمارستان منطقه‌ای (۷۴۷ میلیون دلار): افزایش دسترسی به خدمات بهداشتی
- خوشه داروسازی ملی (۱۷۳ میلیون دلار): تولید داخلی دارو و واکسن
- مجتمع پارامدیکال در داکار: ترکیب خدمات بهداشتی، آموزشی و رفاهی

۶. پروژه‌های مسکن و توسعه شهری:

- برنامه ملی مسکن و نوسازی شهری (۶.۵ میلیارد دلار): ساخت ۵۰۰,۰۰۰ واحد مسکونی، بهبود محلات، افزایش عرضه مسکن اجتماعی

فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی:

- پروژه‌های خالص خصوصی: ۴.۳ میلیارد دلار
 - سهم بخش خصوصی در PPP ها: ۵ میلیارد دلار
 - مناطق اقتصادی ویژه: مشوق‌های مالیاتی و زیرساخت آماده در مناطق صنعتی، کشاورزی و فناوری
-

• آژانس ملی توسعه سرمایه‌گذاری و پروژه‌های محوری (APIX):

آژانس ملی توسعه سرمایه‌گذاری و پروژه‌های محوری موسوم به APIX-SA در سال ۲۰۰۰ میلادی به عنوان یک نهاد دولتی مسئول در توسعه و ترویج سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و نیز تسهیل اجرای پروژه‌های زیربنایی تاسیس گردید. اطلاعات نوشتار حاضر برگرفته از آخرین گزارش اپیکس می‌باشد.

APIX به عنوان پنجره واحد سرمایه‌گذاری در سنگال، مسئول:

- تسهیل امور اداری
- ارائه مشاوره تخصصی
- توسعه مناطق اقتصادی
- مدیریت پروژه‌های ملی
- حمایت حقوقی و نهادی از سرمایه‌گذاران

در سنگال یک نهاد دولتی بنام اپیکس وجود دارد که راهگشای سرمایه‌گذاران است که به ترویج سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و تسهیل اجرای پروژه‌های بزرگ زیرساختی در سراسر کشور اختصاص دارد. این نهاد به طور رایگان خدمات چندگانه‌ای را به صورت آنلاین برای ایجاد کسب و کار به مشتریان ارائه می‌کند. رویه‌های اداری را تسهیل می‌کند و دسترسی به مشوق‌های سرمایه‌گذاری را آسان می‌نماید و خدمات خوبی ارائه می‌دهد. این خدمات شامل همه اسناد لازم برای تاسیس یک شرکت است. در سنگال، تاسیس یک شرکت در کمتر از ۲۴ ساعت و ایجاد تعداد فراوان شرکت‌های تجاری و اقتصادی کوچک، بی سابقه است و نشان می‌دهد که کارآفرینان مجبور به انجام تشریفات اداری مختلف نیستند. البته بدون اشکال نیست و هنوز با بوروکراسی دولتی مواجه است. مأموریت‌های عمده اپیکس عبارتند از: شناسایی و جذب سرمایه‌گذاران، ترویج سنگال به عنوان یک مقصد برتر سرمایه‌گذاری، استقبال و حمایت از سرمایه‌گذاری، تسهیل رویه‌ها و تشریفات اداری، کمک به توسعه مشارکت، ارائه اطلاعات به روز اقتصادی، تجاری و فناوری.

• بسته مشوق‌های سرمایه‌گذاری:

- ❖ ثبت شرکت ظرف مدت ۲۴ ساعت
- ❖ معافیت از مالیات بر تجهیزات تولیدی و کشاورزی تا ۳ سال
- ❖ اعتبار مالیاتی تا ۷۰ درصد برای شرکت‌های خارج از داکار
- ❖ تضمین آزادی انتقال سرمایه و دسترسی به ارز خارجی

- ❖ توافق‌نامه‌های بین‌المللی برای جلوگیری از مالیات مضاعف
 - ❖ انجام عملیات واردات یا صادرات ظرف ۱۰ روز،
 - ❖ انتقال مالکیت ظرف ۵۰ روز،
 - ❖ اخذ مجوز ساختمان به صورت آنلاین در مدت ۴۰ روز،
 - ❖ انجام اظهارنامه آنلاین و پرداخت مالیات به صورت آنلاین،
 - ❖ ایجاد یک شرکت با مسئولیت محدود با سرمایه اندک
 - ❖ معافیت از مالیات تا ۳ سال در صورت راه اندازی کسب و کار
 - ❖ معافیت ۵۰ درصدی از عوارض صادراتی در صورت صادرات از سنگال
- سنگال از یک سیاست فعال برای تشویق سرمایه‌گذاری خارجی استفاده می‌کند. امروزه علاوه بر کشورهای آمریکا، روسیه و چین، کشورهای هندوستان، اندونزی، امارات، کویت و ترکیه نیز در این کشور سرمایه‌گذاری کرده‌اند. نقاط قوت این کشور برای سرمایه‌گذاری وجود نیروی ارزان، فراوان و ماهر، موقعیت جغرافیایی مناسب و راهبردی، روابط خوب سیاسی در سطح منطقه و بین‌المللی، ثبات سیاسی و محیط سیاسی رقابتی می‌باشد. امارات و کویت در طرح‌های راهسازی و ساختمانی و همچنین توسعه بندری، ساخت شهرک صنعتی و فرودگاه بین‌المللی جدید و ایجاد مناطق آزادی تجاری فعال هستند. سنگال همچنان به کمک‌های مالی و وام‌های خارجی (بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه آفریقا، اتحادیه اروپا، ژاپن، چین، فرانسه و آمریکا) وابستگی دارد.

✓ اطلاعات عملیاتی:

- میانگین قیمت برق: ۱۵۰-۱۳۰ فرانک CFA/kWh
- دستمزد پایه: حدود ۱۷۴ دلار برای نیروی غیرماهر
- حساب‌های ارزی: مجاز برای ساکنان با اظهار مالیاتی
- روند صدور روادید: آسان برای بسیاری از کشورها، از جمله ECOWAS و اروپا

✓ کانال‌های ارتباطی اپیکس:

✉ projetssenegal2050@apix.sn •

✉ infos@apix.sn •

☎ +221 33 849 05 55 •

🏠 سنگال، داکار، خیابان محمد پنجم، پلاک ۵۴-۵۲. •

تهیه‌کننده: حسین بهرامی / کارشناس اقتصادی و کنسولی سفارت ج.ا.ایران در داکار

خرداد ۱۴۰۴